

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA, RADVANICE, OKRES TRUTNOV

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ŠKOLNÍ DRUŽINA

Zpracovala: Julie Burdychová, vychovatelka

Platnost od 1. 9. 2017

Obsah:

1. Identifikační údaje
 - 1.1. Předkladatel
 - 1.2. Zřizovatel školy
2. Charakteristika školní družiny
 - 2.1. Stavebně-technická charakteristika
 - 2.2. Personální podmínky ve ŠD
 - 2.3. Podmínky pro přijímání dětí
 - 2.4. Plánování činnosti
 - 2.5. Organizování činnosti
 - 2.6. Sociální prostředí
 - 2.7. Péče o žáky se SVP a o žáky nadané.
 - 2.8. Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví ve ŠD
3. Obsah vzdělávání
 - 3.1. Hlavní cíle
 - 3.2. Oblasti vzdělávání
- 3.3. Formy zájmového vzdělávání
 4. Shrnutí
 5. Časový plán
6. Evaluace
7. Zájmové zaměření dětí v době pobytu ve školní družině
8. Ekonomické předpoklady
 9. Přílohy

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1.1. PŘEDKLADATEL

Základní škola a Mateřská škola, Radvanice, okres Trutnov

Základní údaje o škole:

Adresa: Radvanice čp. 171, 542 12 Radvanice v Čechách

Ředitel školy: Mgr. Robert Hager

Telefon/Fax : 499 897 624

E-mail : zsradvanice@seznam.cz

www.zsradvanice.cz

IČO : 750 17 491

IZO: 650 060 831

Od 1. 1. 2003 je součástí školy mateřská škola (odloučené pracoviště – Radvanice čp.143), pracuje podle samostatného vzdělávacího programu „Rok s krtkem“, platného od 1. 9. 2016.

1.2. ZŘIZOVATEL ŠKOLY:

Obec Radvanice, Radvanice 16, 542 12 Radvanice v Čechách

IČO: 278 222

telefon: 499 897 598

E-mail: radvanice@volny.cz

2.CHARAKTERISTIKA ŠD

ŠKOLNÍ DRUŽINA – důležitý výchovný partner rodiny a školy

- plní vzdělávací cíle, rozvíjí specifické nadání dětí
- pomáhá dětem překonávat jejich handicap
- má důležitou roli v prevenci negativních sociálních jevů
- rozvíjí důležité osobní a sociální kompetence

Naše školní družina je součástí základní školy (dále jen ZŠ) a mateřské školy (dále jen MŠ) v Radvanicích v Čechách. Leží v regionu Jestřebích hor. Nejbližší město Trutnov je vzdáleno cca 20 km, což je pro školní družinu (dále jen ŠD) určující, neboť sem dojíždějí i žáci z okolních obcí. Oblast bývala významným hornickým regionem s hlubinnými doly na uhlí, v současné době je ukončena rekultivace, těžba byla zastavena. Školní družina leží v celkově klidném a ekologicky výhodném místě, v blízkosti dvou chráněných krajinných oblastí.

2.1.Stavebně-technická charakteristika

ŠD se nachází v nově zrekonstruované samostatné budově, která je součástí ZŠ, kde je zároveň i školní jídelna a kuchyň. Má krásnou prostornou hernu. Přilehlá chodba je vybavena kobercem, který děti využívají k pohybovým aktivitám.

Zároveň má i své sociální zázemí.

2.2.Personální podmínky ve ŠD

Personální provoz je zabezpečen vychovatelkou.

V době nepřítomnosti vychovatelky ve ŠD je jejím zastupováním pověřen/a učitel/ka ZŠ.

2.3.Podmínky pro přijímání dětí

- a) zápis dětí do ŠD probíhá na základě vyplnění přihlášky
- b) přijímány jsou zpravidla děti od 6 do 10 let
- c) o přijetí a zařazení nebo vyřazení dítěte do ŠD rozhoduje ředitel školy
- d) rodiče mohou dítě zařadit na odpolední pobyt ve ŠD
- e) rodiče mohou požádat o řízení ohledně osvobození od úplaty- podmínky jsou pouze v prvním bodě „Kritérií o přijetí žáka“

2.4.Plánování činnosti

- a) Zvolená výchovně vzdělávací činnost ŠD vychází z konkrétních místních podmínek a koresponduje s realizovaným školním vzdělávacím programem ZŠ a MŠ Radvanice v Čechách.
- b) Činnost se řídí plánem oddělení TVP, dále pak ročním plánem, které jsou zpracovány v dostatečném časovém předstihu a vyvěšeny na nástěnce.

2.5.Organizování činnosti

- a) Dle organizačního řádu řídí činnost školní družiny vychovatelka, která je podřízena řediteli školy a zodpovídá za plynulý chod ŠD.
- b) Vnitřní řád školní družiny je součástí školního řádu, je funkční, dává dostatečný rámec pro provoz. Jeho znění je zpřístupněno zákonným zástupcům a dětem ŠD prostřednictvím nástěnky a školního webu.
- c) Povinná dokumentace ŠD - základní údaje o dětech, přihlášky, přehled výchovně vzdělávací práce, denní docházka dětí do ŠD.

2.6. Sociální prostředí

Prostory jsou vybaveny standardním nábytkem, nechybí koberce. Družina má pro svou činnost přiměřené vybavení (hry, hračky, pomůcky k výtvarné, tělesné i pracovní činnosti). Režim školní družiny je celkově vyvážený, zohledňuje klidovou činnost i dostatečný pobyt venku, respektovány jsou zásady psychohygieny. Je takový, aby podporoval zdravý tělesný, duševní a sociální vývoj dítěte a zároveň zajistil organizačně režim v návaznosti na odjezdy autobusů. Pitný režim je zajištěn.

2.7. Péče o žáky se SVP a o žáky nadané.

- a) Tvorba PLPP(plánu pedagogické podpory): s ostatními pedagogickými pracovníky, zpravidla s třídním učitelem vychovatelka spolupracuje na tvorbě plánu pedagogické podpory. Vytváří podmínky pro tvorbu PLPP. Podílí se na průběžném vyhodnocování tohoto plánu.
- b) Tvorba IVP(individuální vzdělávací plán): vychovatelka se podílí na tvorbě, realizaci a vyhodnocení individuálních vzdělávacích plánů ve spolupráci s pedagogickými pracovníky, zpravidla s třídním učitelem.
- c) Tvorba IVP(individuální vzdělávací program): vychovatelka se podílí na tvorbě, realizaci individuálního vzdělávacího programu pro nadané žáky.

Vychovatelka spolupracuje s třídními učiteli, zná individuální zvláštnosti dětí. Vysokou mírou empatie, správně vybranými aktivitami dokáže vzbudit zájem dětí o určité činnosti, podporovat jejich sebevědomí a rozvíjet osobnost dítěte.

Respektuje individualitu každého dítěte, jeho případné postižení či sociální znevýhodnění, rozvíjí jeho talent.

2.8. Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví ve ŠD

- a) Za bezpečnost dětí ve školní družině odpovídá od příchodu žáka do družiny až do jeho odchodu vychovatelka.
- b) Docházka a nepřítomnost dětí je zaznamenávána každý den v příloze Přehledu výchovně vzdělávací práce.
- c) Při standardní činnosti školní družiny odpovídá vychovatelka za bezpečnost 30 žáků.
- d) Po skončení vyučování se žáci shromáždí v určeném prostoru a společně pod vedením vychovatelky odchází do školní družiny.

- e) Žáci, kteří mají odpolední vyučování nebo zájmové kroužky, jsou předáváni vychovatelce učitelem dle určeného rozpisu.
- f) Všechny děti jsou povinny dbát o svou vlastní bezpečnost a zdraví i o bezpečnost a zdraví spolužáků.
- g) Žáci nesmí vykonávat nic, co neodpovídá jejich schopnostem a zdravotní způsobilosti.
- h) Při zájmovém vzdělávání dbá vychovatelka o bezpečnost a zdraví žáků především při sportovních činnostech a výletech.

3. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

3.1.Hlavní cíle vzdělávání dle Rámcového vzdělávacího programu pro ŠD

- a) Všestranně rozvinutý harmonický člověk
- b) Podpora tělesného rozvoje a zdraví, osobní spokojenosti a pohody dětí
- c) Osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
- d) Motivace k dalšímu poznávání a učení
- e) Osobní samostatnost a schopnost projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Školní družina musí být:

- místo pro zájmové využití dětí
- místo pro regeneraci sil dětí po vyučování
- místo pro rozvíjení tvořivosti
- místo pro posilování sebevědomí
- místo pro radost
- místo pro komunikaci vychovatele a rodiče
- místo pro poskytování informací rodičům o činnosti ŠD, o připravovaných akcích

3.2.Oblasti vzdělávání

Náš obsah vzdělávání je strukturován do těchto oblastí

Člověk a jeho svět

Tato mnoho tematická oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem - praktický život. Vzdělávací oblast „Člověk a jeho svět“ rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti dětí získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Také je vede k poznávání sebe i svého nejbližšího okolí a postupně je seznamuje s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími jevy.

Učí děti vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, umět je soustředěně pozorovat a přemýšlet o nich. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe je učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednost i problémům. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se učí věci, jevy a děje pojmenovávat, vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy. Reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Místo, kde žijeme

Záměrem je u dětí vytvořit ekologické povědomí ve smyslu péče o své okolí. Děti jsou v tomto věku velmi přístupné a zodpovědné, proto je vhodné je seznamovat i s globálními problémy (např. problémy s odpady). Děti se učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností. Činnosti by měly přirozeným způsobem probudit v dětech kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

Lidé kolem nás

Záměrem je učit děti vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, umět je soustředěně pozorovat a přemýšlet o nich. Při osvojování poznatků a dovedností v této vzdělávací oblasti se děti učí věci, jevy a děje pojmenovávat, vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Je důležité podporovat utváření dobrých vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů. Postupně si osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznají, jak se lidé sdružují, baví, jakou utvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi.

Lidé a čas

Záměrem je učit se orientovat v dějích a v čase. Poznávat, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. Vycházíme od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupně docházíme k nejdůležitějším poznatkům z historie naší země. Podstatou je vyvolat u dětí zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby děti mohly samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí nejbližšího okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atp.

Člověk a jeho zdraví

Záměrem vzdělávacího úsilí v této oblasti je podporovat fyzickou pohodu, zlepšovat tělesnou zdatnost, pohybovou i zdravotní kulturu, podporovat rozvoj pohybových a manipulačních dovedností dětí, učit je sebeobslužným dovednostem, vést děti k zdravým životním návykům a postojům. Podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvoj intelektu, řeči, jazyka, poznávacích procesů a funkcí. Jeho citů i vůle, jeho sebepojetí, kreativity, sebevyjádření, stimulovat osvojování a rozvoj jeho vzdělávacích dovedností a povzbuzovat je v dalším vývoji poznávání a učení. Poznávat především člověka a sebe sama jako živou bytost, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávat jak se člověk vyvíjí a mění od

narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atp.

Získávat základní poučení o zdraví, nemocech, návykových látkách, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v četných životních situacích, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel (mimořádné události). Uvědomit si, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí.

Pozorovat názorné modely, hrát určené role a řešit modelové situace, které upevní jejich konkrétní dovednosti a rozhodovací návyky, a na jejich základě dochází k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka. Besedy zaměřené na prevenci sociálně-patologických jevů (šikana, drogy, alkohol, kouření, krádeže, lhaní, týrání, sex, zneužívání dětí...)

Člověk a společnost – umění a kultura

Záměrem v oblasti sociálně-kulturní je uvést dítě do společenství ostatních lidí, do života v lidské společnosti, do světa kultury a umění, pomoci dětem osvojit si potřebné dovednosti, návyky a postoje. Přijmout základní všeobecně uznávané společenské, morální a estetické hodnoty a podílet se na utváření společenské pohody.

Člověk a příroda

Záměrem oblasti enviromentální výchovy – /týkající se životního prostředí/ je založit u dítěte povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí, globální problémy celosvětového dosahu, vytvořit základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte i lidí k životnímu prostředí. Poznávat Zem jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávat velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody. Děti jsou vedeni k tomu, aby si uvědomily, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se děti učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět ke zlepšení životního prostředí.

3.3. Formy zájmového vzdělávání

- a) hra, která přináší napětí, uvolnění, radost, prožívání různých rolí, prožívání smyslových zážitků a která vybízí k promýšlení o věcech a jevech kolem nás, zlepšuje motorické schopnosti žáků, rozvíjí fantazii a představivost
- b) učení, při kterém nenásilnou a zábavnou formou navazujeme na získané vědomosti z vyučování a dále je rozšiřujeme, žák získává nové dovednosti, zkušenosti, návyky, vědomosti, schopnosti a postoje
- c) výlety a vycházky, při kterých spojujeme pobyt na zdravém vzduchu se cvičením postřehu, paměti, obratnosti, rychlosti a pohotovosti, umožňujeme získávání citových zážitků z přírody, dětských her a radovánek, upevňujeme vědomosti při pozorování a vycházkách, podporujeme kladný vztah k přírodě, pozorujeme její změny a chráníme ji
- d) spontánní činnosti zaměřené na odpočinkové aktivity

- e) skupinové činnosti, které učí žáky spolupracovat, pomáhat si a zvyšují možnost vzájemné komunikace

4. SHRUTÍ

- a) pro ŠD není závazně stanovena struktura ŠVP. Obsahem budou konkrétní činnosti zahrnuté v plánu oddělení, které se budou v určitých cyklech doplňovat a obnovovat.
- b) pro vzdělávání v naší ŠD jsou považovány za klíčové tyto kompetence / soubor oprávnění a povinností, které jsou svěřeny určitému subjektu/
- kompetence k učení
 - kompetence k řešení problémů
 - kompetence komunikativní
 - kompetence sociální a personální
 - kompetence činnostní a občanské
- c) Témata ze Školního vzdělávacího programu jsou zpracovávána do plánu práce oddělení / TVP / ŠD do podtémat. Pro naši ŠD je důležitou složkou hra, která je založena na zážitcích účastníků a navozuje kladné emoce.

5. ČASOVÝ PLÁN

Náš časový plán je tvořen bez vyznačených ročníků a je určen pro celý vzdělávací cyklus. Během této doby se bude náš ŠVP postupně doplňovat a obnovovat, aby nedocházelo k opakování jednotlivých témat. Rizika, která ohrožují úspěšnost činnosti na základě problémů vyplývajících z provozu: nedostatek časové dotace na jednotlivé činnosti , nevhodný režim ŠD, nerespektování pracovní specializace ŠD (hraní na školu), nedostatek herních prvků, předávání poznatků- omezování spontánních aktivit, přeorganizovanost, spěch, stereotypnost, nedostatečné respektování rozdílů mezi dětmi, nedostatečné vytváření prostředí pro participaci) podílení se /na plánování, hodnocení nedostatek motivace/, málo vlivné prostředí.

6. EVALUACE(systematické posouzení kvality a hodnoty)

Evaluace je procesem neustálého vyhodnocování, zpětné vazby pro zkvalitnění vlastní pedagogické práce, systematického shromažďování informací o účinnosti ŠVP a TVP, o kvalitě úlože pedagoga ve výchovném procesu. V praxi vyhodnotíme rizika, která by mohla nastat a zpětnou vazbou se snažíme vyvarovat chybného řešení. Cennou zpětnou vazbou jsou také ohlasy rodičů a dětí, dále pak možná rizika ztěžující činnost ŠD.

Evaluace (zhodnocení) ŠVP (školního vzdělávacího programu)
a zpětná vazba

Evaluace (zhodnocení) TVP (třídního vzdělávacího programu)
program oddělení a zpětná vazba

7. ZÁJMOVÉ ZAMĚŘENÍ

Dětem umožňujeme v době pobytu ve školní družině rozvíjet své zájmy ve specificky zaměřených kroužcích.

Sportovně zaměřené:

míčové hry
pohybové hry
fotbal pro ml. žáky
stolní tenis

Odborné:
hudební kroužek
anglický jazyk
německý jazyk
ruský jazyk
francouzština pro začátečníky
práce na PC – 3D modely

Ostatní:
výtvarné techniky
základy ručních prací
keramika
dramatický kroužek
hasičský kroužek
modelářský kroužek
zdravotní kroužek
řemeslný kroužek

Vždy aktuální v daném školním roce. Aktuální seznam viz. příloha ŠVP.

Mimo tyto kroužky se děti seznamují se všemi oblastmi zájmové činnosti a jednotlivé aktivity jsou zpracované v týdenní skladbě zaměstnání:

- pohybové a tělovýchovné aktivity
- výtvarné činnosti
- rukodělné činnosti
- hudba, zpěv a tanec
- literárně-dramatická činnost
- přírodovědná, vlastivědná činnost

8. EKONOMICKÉ PŘEDPOKLADY

- a) Platby za školní družinu probíhají bezhotovostní platbou na účet školy.
- b) Roční částku je možné uhradit ve dvou splátkách.
- c) V případě dlouhodobé nemoci dítěte, pobytu v lázních apod. bude poplatek na základě žádosti zákonného zástupce v poměru k nepřítomnosti žáka snížen.

Úplata může být snížena nebo prominuta, pokud:

- a) účastník nebo jeho zákonný zástupce je příjemcem opakujících se dávek pomoci v hmotné nouzi podle zákona o pomoci v hmotné nouzi,
- b) účastníkovi nebo jeho zákonnému zástupci náleží zvýšení příspěvku na péči podle zákona o sociálních službách,
- c) účastník svěřený do pěstounské péče má nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte podle zákona o státní sociální podpoře a tuto skutečnost prokáže řediteli.

Dále může být úplata snížena účastníkům, kteří jsou zapsáni k pravidelné činnosti, v případě účasti v dalších činnostech daného školského zařízení. Úplata je určena na zakoupení výtvarného materiálu a obnovu pomůcek ve ŠD a na provozní náklady ŠD.

9. PŘÍLOHY

- Zájmová činnost
- Roční plán
- Řád školní družiny
- Kritéria pro přijetí žáka do ŠD

Mgr. Robert Hager, ředitel školy